

[Undervisningsministeren.]

stående byggerier, kan man heller ikke ad denne vej konstatere noget, der er ensbetydende med et monopol for puljebyggerierne. I finansåret 1966-67 udgjorde puljebyggerierne kun 10 pct. af det samlede igangsatte folkeskolebyggeri. I indeværende finansår påbegyndes der under de samlede amtsplaner byggeri for 30 mill. kr., men den ordinære igangsætningskvota til folkeskolebyggeri er netop blevet forøget med disse 30 mill. kr. til i alt 230 mill. kr. Det er således stadig kun en meget lille del af det samlede skolebyggeri, der udgøres af puljeplanerne, og det er heller ikke således, at en puljeplan ganske udelukker traditionelt skolebyggeri i det pågældende område. Sideløbende med Fynsplanen er der fortsat traditionelt skolebyggeri på Fyn i et tilsvarende omfang. For god ordens skyld vil jeg samtidig gøre opmærksom på, at ingen skolebyggerier kommer med i de særlige byggepuljer, hvis deres behov ikke foreligger klart dokumenteret gennem den forudgående skoleplanlægning, der har omfattet byggerier såvel inden for som uden for byggepuljeplanen. Behovskriteriet er således i alle tilfælde afgørende for igangsætningen af byggerierne.

I det tilfælde, at der ved „byggeomopol“ forstås monopoler for enkelte arkitekt-, entreprenør- eller byggefirmaer, må en påstand om monopoldannelse også tilbagevises, idet der, indtil den oprettede fælleskommunale organisation har valgt byggesystem, arkitekter og entreprenør, er lige muligheder for alle typer af firmaer for at komme i betragtning. Selv om valget af byggesystem herefter medfører, at byggeriet skal forestås af en bestemt hovedentreprenør — som det f. eks. i første omgang er tilfældet med Frederiksborgplanen — vil konkurrencemomentet ikke gå tabt, idet der vil blive afholdt licitation over underentrepriserne, som omfatter ca. 65 pct. af det samlede arbejde, samtidig med at der også på anden måde iværksættes en kontrol med byggepriserne.

Der er altså hverken tale om byggeomopol i den forstand, at alene bestemte byggesystemer kan få overladt arbejdet med landsdelsplanerne, eller i den forstand, at der ikke bygges andet skolebyggeri end landsdelsplanerne, eller byggeomopol for-

stået på den måde, at der er tale om monopol for bestemte arkitekter, entreprenører eller byggefirmaer.

Ministeriet modtager af og til anmodninger fra byggefirmaer om at sikre firmaet en byggekquota til et vist antal skolebyggerier årligt spredt ud over landet. Disse anmodninger har ministeriet ikke kunnet imødekomme, da vi ikke kan medvirke til, at private firmaer kommer til at stå som leverandør ikke alene af skoler, men også af offentlige byggetilladelser. En sådan fremgangsmåde ville samtidig vanskeliggøre den samlede planlægning af skolebyggeriet, der forestås af de enkelte amters skolemyndigheder sammen med kommunerne i amtet. Man har derfor henvist de pågældende firmaer til at rette henvendelse til amterne og kommunerne for at komme med i betragtning, når arbejdet med en ny plans iværksættelse påbegyndes.

Til spørgsmålets andet led — om jeg i fremtiden vil undlade at medvirke ved etableringen af flere af disse landsdelsplaner — må jeg svare benægtende. Der vil selvfølgelig kunne være tilfælde, hvor det ikke ville være rimeligt at søge at gennemføre et puljebyggeri. Dette kan skyldes, at området har for få byggeopgaver til, at der kan dannes byggepuljer af et sådant omfang, at de tekniske og økonomiske fordele ved stor-drift kan opnås. Der kan også være konkrete byggesager, som bedre kan løses ved et traditionelt byggeri.

Hvis jeg sagde ja til at ophøre med at tilskynde til etableringen af samlede byggeplaner, ville det være et ja til en mindskelse af bestræbelserne for at få gennemført en tiltrængt skoleplanlægning i samarbejde med de lokale skolemyndigheder, og det ville være et nej til en fortsættelse af bestræbelserne for at fremme det industrialiserede skolebyggeri, der har medført en væsentlig nedsættelse af byggetiden og samtidig frembragt hensigtsmæssige skoler af god kvalitet.

Af *Bilgrav-Nielsen* til stats- og udenrigsministeren (22. august 1967):

„Har regeringen planer om enten selv eller sammen med de øvrige nordiske regeringer at øve en ny indsats for det græske folks snarlige tilbagevenden til demokra-